

PROBLEMY OBLIGATARIUSZY GETBACK

Możliwe działania Rzecznika Finansowego i samych obligatariuszy w toku postępowania układowego

W ostatnich dniach Rzecznik Finansowy otrzymuje zapytania telefoniczne i e-mailowe od osób, które zainwestowały w obligacje wyemitowane przez spółkę GetBack S.A. Poniższa analiza wskazuje w jakim zakresie Rzecznik Finansowy może wesprzeć takie osoby, a w jakich przypadkach będą musieli podjąć samodzielnie działania.

Na wstępie Rzecznik Finansowy zauważa, że przedmiotowe papiery wartościowe stanowią obligacje korporacyjne. Zatem w żadnym wypadku nie należy ich utożsamiać z obligacjami skarbowymi (emitowanym przez Skarb Państwa) czy też komunalnymi (emitowanymi przez jednostki samorządu terytorialnego, np. gminę). Są to zarówno pod względem prawnym, jak i w zakresie poziomu ryzyka inwestycyjnego zupełnie odrębne produkty.

Szczegółowe informacje dotyczące m.in.: charakteru prawnego tego rodzaju papieru wartościowego, ryzyka inwestycyjnego, sporów związanych z emisją obligacji korporacyjnych zostały zawarte w opublikowanym w dniu 16 listopada 2017 r. na stronie Rzecznika Finansowego dokumencie nt.: **Obligacje korporacyjne - Analiza Rzecznika Finansowego**, który jest dostępny pod adresem:

https://rf.gov.pl/pdf/Obligacje_rzecznik_analiza_16.11.pdf

Status prawny emitenta obligacji

Obligacje korporacyjne mogą być emitowane przez podmioty ściśle określone w ustawie z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (tj. Dz. U. 2018 r., poz. 483, dalej: ustawa o obligacjach). W szczególności przez osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą lub utworzone wyłącznie w celu przeprowadzenia emisji obligacji, a także – co ważne – przez osoby prawne mające siedzibę poza terytorium RP¹.

Rzecznik Finansowy pragnie poinformować inwestorów, że emitent obligacji korporacyjnych – **GetBack S.A.** – **zasadniczo nie jest podmiotem rynku finansowego**². Oznacza to, że **nie podlega** reżimowi ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2270; dalej: ustawa o Rzeczniku Finansowym).

W związku z tym relacja między emitentem a inwestorem, wynikająca ze stosunku obligacji, oraz ewentualne **spory z niej wynikające nie podlegają kompetencji Rzecznika Finansowego**. W przypadku ewentualnych zastrzeżeń związanych z emisją obligacji **nabywca nie będzie miał również prawa do wniesienia reklamacji w trybie tej ustawy**.

Możliwe działania Rzecznika Finansowego

Rzecznik Finansowy może być jednak uprawniony do podjęcia czynności określonych w ustawie o Rzeczniku Finansowym w sprawach związanych z inwestycją w obligacje GetBack S.A. w następujących przypadkach:

1. **gdy inwestor jest uczestnikiem funduszu inwestycyjnego**, tj. gdy klient inwestował w obligacje GetBack w sposób pośredni, czyli w jednostki uczestnictwa/certyfikaty funduszy inwestycyjnych, które z kolei oparte były na ww. papierach wartościowych

---

¹ Zgodnie z art. 2 ustawy o obligacjach emitentami mogą być również: spółki komandytowo-akcyjne, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, gminy, powiaty oraz województwa i instytucje finansowe.

² Warto zauważyć też, że emisja obligacji korporacyjnych z definicji nie stanowi usługi świadczonej klientowi. Przyjmując takie założenie, należałoby także uznać, że nabywca obligacji korporacyjnej nie będzie również kwalifikowany jako klient podmiotu rynku finansowego w rozumieniu ustawy, a działania Rzecznika Finansowego będą ograniczone.

bądź w produkt strukturyzowany – łączący cechy obligacji i instrumentu pochodnego bądź ubezpieczeniowego. Innymi słowy, gdy inwestycja w przedmiotowe obligacje „opakowana była” w fundusz inwestycyjny czy produkt strukturyzowany;

2. **gdy inwestor jest klientem banku lub firmy inwestycyjnej**, tj. gdy klient nabył wspomniane obligacje nie bezpośrednio od emitenta, lecz za pośrednictwem firm inwestycyjnych³. W tym miejscu należy jednak poczynić zastrzeżenie, że **zakres kompetencji Rzecznika Finansowego ogranicza się w tym przypadku do działalności związanej z dystrybucją tych obligacji – tj. w zakresie relacji inwestor – dystrybutor obligacji**. Podjęcie czynności w sprawie uzasadnione może być wówczas np. ewentualnym wprowadzeniem w błąd co do charakteru oferowanego produktu. **Rzecznik Finansowy** w tym miejscu, zwraca jednak uwagę, że **nie posiada uprawnień do prowadzenia postępowania dowodowego** – nie jest uprawniony do ustalenia zaistniałego w rzeczywistości stanu faktycznego w sprawie – a więc ustalenia czy miało miejsce wprowadzenie w błąd. Dokonanie tych ustaleń, ich ocena prawna, a także przesądzenie odpowiedzialności odszkodowawczej należy do wyłącznej kompetencji sądów powszechnych. Może zatem dojść do sytuacji, w której pomimo skierowania przez Rzecznika Finansowego wystąpienia w przedmiotowej kwestii, podmiot rynku finansowego nie zmieni swojego stanowiska i nie uzna zasadności Państwa roszczeń.

Jak wskazano powyżej Rzecznik Finansowy nie posiada uprawnień do podejmowania czynności w relacji inwestor – emitent (w tym przypadku GetBack S.A.) w ramach stosunku zobowiązaniowego łączącego nabywcę akcji z emitentem.

W powyższych sytuacjach bowiem status podmiotów, od których nabyto obligacje (w ścisłym znaczeniu tego słowa bądź „opakowane” w fundusz inwestycyjny bądź produkt

---

³Zgodnie z art. 3 pkt. 33 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2017 r. poz. 1768) przez firmę inwestycyjną - rozumie się przez to dom maklerski, bank prowadzący działalność maklerską, zagraniczną firmę inwestycyjną prowadzącą działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zagraniczną osobę prawną z siedzibą na terytorium państwa innego niż państwo członkowskie, prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską.

strukturyzowany) można rozpatrywać w charakterze podmiotów rynku finansowego, o których mowa odpowiednio w art. 2 pkt. 3 lit. b, e i f ustawy o Rzeczniku Finansowym.

Podjęcie działań przez Rzecznika Finansowego możliwe jest jednak wówczas najwcześniej po:

- nieuwzględnieniu przez podmiot rynku finansowego podnoszonych w reklamacji zastrzeżeń, lub
- niewywiązania się danego podmiotu z obowiązku udzielenia odpowiedzi w terminie wskazanym w ustawie (co do zasady 30 dni, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – 60 dni od momentu otrzymania zastrzeżeń; art. 6 oraz art. 7 ustawy o Rzeczniku Finansowym).

Z kolei przez reklamację, zgodnie z treścią art. 2 pkt. 2 ustawy o Rzeczniku Finansowym, należy rozumieć wystąpienie skierowane do podmiotu rynku finansowego przez jego klienta.

Z powyższego wynika, iż zasadniczo **Rzecznik Finansowy będzie mógł podjąć działania w sprawie inwestorów w przedmiotowe papiery wartościowe jedynie w ww. sytuacjach i dopiero po uprzednim wyczerpaniu trybu reklamacyjnego.** W tym celu należy złożyć reklamację do podmiotu rynku finansowego, podnosząc w niej zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez te podmioty, tj. krytykę czy niezadowolenie z usługi świadczonej przez dany podmiot. Nie jest wymagane, aby zastrzeżenia były wskazywane szczegółowo.

Po wyczerpaniu procedury reklamacyjnej inwestor może złożyć wniosek o rozpatrzenie indywidualnej sprawy do Rzecznika Finansowego. W oparciu o wniosek Rzecznik Finansowy będzie mógł skierować stosowne wystąpienie do podmiotu rynku finansowego. Jednocześnie należy zauważyć, że Rzecznik Finansowy nie posiada kompetencji władczych wobec podmiotu rynku finansowego i nie jest uprawniony do egzekwowania od nich określonych działań. Może zatem dojść do sytuacji, w której pomimo skierowania przez Rzecznika Finansowego wystąpienia w przedmiotowej kwestii, podmiot rynku finansowego nie zmieni swojego stanowiska i nie uzna zasadności roszczeń inwestora.

W pozostałych sytuacjach jak wskazano, możliwości Rzecznika Finansowego są ograniczone. Podkreślić należy, jak podnoszono powyżej – z uwagi na fakt, że GetBack S.A. nie jest podmiotem rynku finansowego – Rzecznik Finansowy – na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o Rzeczniku Finansowym może jedynie wystąpić do Spółki o udzielenie informacji lub wyjaśnień w sprawie, choć może się zdarzyć że Spółka nie udzieli Rzecznikowi odpowiedzi. Rzecznik natomiast nie posiada uprawnień ustawowych do egzekwowania od niego określonego zachowania czy nałożenia na Spółkę stosownej kary jak to ma miejsce w przypadku podmiotu rynku finansowego.

Inne formy pomocy prawnej

Niemniej jednak odnosząc się do możliwości uzyskania przez inwestora jako konsumenta pomocy prawnej związanej z inwestycją w obligacje Spółki GetBack S.A., Rzecznik Finansowy pragnie przekazać następujące informacje.

W sprawach indywidualnych bezpłatną pomoc prawną konsumenci mogą uzyskać u Miejskiego lub Powiatowego Rzecznika Konsumentów⁴ lub w jednej z finansowanych przez budżet Państwa organizacji konsumenckich – Federacji Konsumentów⁵ lub Stowarzyszeniu Konsumentów Polskich⁶.

Dodatkowo od początku 2016 r. na terenie Polski funkcjonuje również system darmowej pomocy prawnej⁷. Ustawa ta zakłada, że darmową pomoc prawną (na etapie przedsądowym) otrzymują:

- osoby, które nie ukończyły 26 roku życia,
- osoby fizyczne, którym w okresie roku poprzedzającego zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- osoby, które ukończyły 65 lat,

---

⁴ https://www.uokik.gov.pl/sprawy_indywidualne.php

⁵ <http://www.federacja-konsumentow.org.pl>

⁶ <http://www.skp.pl/>

⁷ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 2030).

- osoby posiadające ważną Kartę Dużej Rodziny, kombatanci, weterani, zagrożeni lub poszkodowani katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną⁸.

Możliwe działania Komisji Nadzoru Finansowego

Jeżeli emitent nadzorowany jest przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF), istnieje możliwość przesłania zgłoszenia o nieprawidłowościach w działalności emitenta do KNF⁹. W tym ostatnim aspekcie Rzecznik Finansowy pragnie zwrócić uwagę na komunikat KNF¹⁰ – zgodnie z którym:

„W związku z wątpliwościami dotyczącymi wiarygodności informacji opublikowanej przez Spółkę raportem nr 39/2018 z dnia 16 kwietnia 2018 r., Urząd Komisji Nadzoru Finansowego („UKNF”) podjął czynności nadzorcze. W ich ramach otrzymano wyjaśnienia zarówno od byłego prezesa Zarządu Spółki jak też PFR i Banku PKO BP SA. W dniu 16 kwietnia 2018 r. z upoważnienia KNF skierowano do Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA oraz BondSpot SA żądania zawieszenia obrotu wszystkimi instrumentami finansowymi wyemitowanymi przez GetBack SA. Zawieszenie to obowiązuje od dnia 17 kwietnia 2018 r. i ma charakter bezterminowy. W dniu 17 kwietnia 2018 r. UKNF opublikował komunikat w sprawie zawieszenia obrotu ww. instrumentami finansowymi, w którym informował inwestorów o możliwych uchybieniach w polityce informacyjnej Emitenta w zakresie jego rozmów z Bankiem oraz PFR.

Ustalenia dokonane w ramach działań nadzorczych przez UKNF wykazały, że mogą występować istotne nieprawidłowości związane z należyтым wykonywaniem obowiązków informacyjnych przez Spółkę. (...) Należy podkreślić, że sama spółka GetBack SA podlega nadzorowi KNF przede wszystkim w zakresie obowiązków, jakie spoczywają na tym podmiocie jako emitencie papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku zorganizowanym oraz podmiocie zarządzającym sekurytyzowanymi wierzytelnościami funduszy sekurytyzacyjnych. Nadzorowi KNF nie podlega natomiast działalność

⁸ <https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/aktualnosci-glowne/news,7457,darmowa-pomoc-prawna.html>

⁹ https://www.knf.gov.pl/dla_konsumenta/Ochrona_klienta_na_rynku_uslug_finansowych/KNF

¹⁰ https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=61511&p_id=18

gospodarcza Spółki, w tym przyjęty przez nią model biznesowy. W ramach sprawowanego przez KNF nadzoru prowadzone są działania mające na celu wyjaśnienie prawidłowości wypełniania przez Spółkę obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych przewidzianych w ustawie o ofercie publicznej oraz Rozporządzeniu MAR. (...). Dokonane już przez UKNF ustalenia wskazują na wątpliwość co do rzetelności i jakości ujawnień dotyczących ryzyka płynności ponoszonego przez Emitenta i jego grupę kapitałową, a także na brak ujawnień informacji istotnych dla możliwości realizacji zobowiązań finansowych Emitenta.”

Możliwe działania w ramach postępowania układowego

Spółka GetBack S.A. złożyła w dniu 2 maja 2018 r. w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu Wydział VIII Gospodarczy do spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych wniosek o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego - **przyspieszonego postępowania układowego**, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia z dnia 15 maja 2015 r. Propozycja układowa dotyczyć ma spłaty w pierwszej kolejności wierzycieli pierwszej grupy., czyli **obligatariuszy spółki, posiadających niezabezpieczone papiery wyemitowane przez GetBack** oraz wierzycieli, którzy udzielili spółce kredytów niezabezpieczonych na majątku spółki.

Rzecznik Finansowy w tym miejscu pragnie zaznaczyć, iż w przyspieszonym postępowaniu układowym nie ma instytucji „**zgłoszenia wierzytelności**” znanej prawu upadłościowemu. **Nadzorca sądowy po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego ma obowiązek poinformować wierzycieli o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego wobec dłużnika.** Jeśli wierzyciel (inwestor) nie otrzyma takiej informacji powinien **jak najszybciej poinformować** nadzorcę sądowego o wysokości swojej wierzytelności. Wierzytelność, która nie została uznana przez dłużnika, powinna zostać uprawdopodobniona poprzez przesłanie co najmniej wezwania do zapłaty ze wskazaniem zakresu świadczenia dłużnika i podstawy faktycznej. W takiej sytuacji nadzorca sądowy nie będzie miał wyjścia, **będzie musiał uwzględnić zgłoszoną** wierzytelność, a ewentualne zastrzeżenie dłużnika spowodują jedynie, że wierzytelność stanie się wierzytelnością sporną. W sytuacji gdy nadzorca sądowy uzna, że wierzytelność jednak nie istnieje, nadal można wezwać dłużnika do zapłaty,

Str. 7

ewentualnie dochodzić wierzytelności na drodze postępowania sądowego. Otwarcie przyspieszonego postępowania układowego nie wyłącza bowiem możliwości dochodzenia wierzytelności przez wierzyciela w postępowaniu sądowym, administracyjnym, sądownoadministracyjnym czy też przed sądami polubownymi.

W świetle powyższego duże znaczenie ma wiedza o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego. Informacje w tym zakresie publikowane są w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

W toku tego postępowania nadzorca sądowy (doradca restrukturyzacyjny) ma obowiązek **sporządzić również spis wierzytelności** na podstawie ksiąg rachunkowych, innych dokumentów dłużnika, wpisów w księgach wieczystych oraz rejestrach. Dłużnik z kolei w kontekście każdej stwierdzonej przez nadzorcę sądowego wierzytelności składa oświadczenie o uznaniu lub odmowie uznania wierzytelności. Dłużnik może bowiem zgłosić zastrzeżenia co do umieszczenia wierzytelności w spisie wierzytelności. Spis wierzytelności w toku przyspieszonego postępowania układowego jest **niezaskarżalny przez wierzyciela** (inwestora) a jedynie przez samego dłużnika.

10 maja 2018 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu otworzył przyspieszone postępowanie układowe wobec GetBack S.A.. Dodatkowo Przewodniczący Wydziału VIII Gospodarczego do spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu Wydział VIII Gospodarczy do spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych, wydał zarządzenie o udostępnieniu wierzycielom GetBack S.A. do wglądu na stronie internetowej kopii akt sprawy, o której to sprawie Emitent informował w raporcie zawierającym informację poufną z dnia 02 maja 2018 r. – Raport bieżący 60/2018.

Link do strony raportów bieżących ESPI : <https://www.getbacksa.pl/relacje-inwestorskie/raporty-biezace/raporty-biezace-espi>